

Raadsvoorstel gemeente Coevorden

Datum commissievergadering	6 mei 2025
Versie	
Agendapunt	10
Naam rapporteur	R Snijders
Rv.nr.	
Openbaar	Ja
Portefeuillehouder	Dhr. E. Holties
Onderwerp	Opwaardering nutsvoorzieningen Markt
Voorgesteld besluit	1. Kennis te nemen van de opwaardering van de nutsvoorzieningen op de Markt, zodat evenementen op CO₂-neutrale wijze georganiseerd kunnen worden. 2. Hiervoor een aanvullend krediet van € 250.000 beschikbaar te stellen. 3. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten van circa € 20.400 per jaar incl. de jaarlijkse exploitatiekosten van € 53.000 met ingang van 2027 door te berekenen aan de grootverbruikers. 4. De 3e wijziging van de Programmabegroting 2025 vast te stellen.

Aan de raad,

Inleiding

Op 26 maart 2024 heeft de raad ingestemd met de herinrichting van de Markt en Haven in Coevorden en hiervoor een krediet van € 5.670.815 beschikbaar gesteld. In dit besluit is aangegeven dat aanvullend onderzoek nodig was om een advies uit te brengen over de verhoging van de stroomcapaciteit op de Markt. Dit advies zou in een later stadium worden voorgelegd.

Inmiddels is het onderzoek afgerond en kan de besluitvorming plaatsvinden over het opwaarderen van de nutsvoorzieningen op de Markt. Hiermee wordt het mogelijk om evenementen op een CO₂-neutrale wijze te organiseren.

Argumenten

1.1. Wij werken aan een klimaatbestendige toekomst.

In december 2019 heeft de raad de duurzaamheidsvisie "Samen op weg naar een klimaatbestendige toekomst" vastgesteld. Hierin is de ambitie opgenomen om in 2026 een CO₂-reductie van 20% te realiseren ten opzichte van 2013.

Door nu de stroomvoorziening op de Markt te upgraden, kunnen grote evenementen worden voorzien van elektriciteit zonder afhankelijkheid van aggregaten. Dit draagt direct bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen. Ter illustratie: voor twee weken kermis verbruikt een aggregaat ongeveer 22.400 liter diesel.

1.2. Het huidige netwerk moet vervangen worden.

Het huidige netwerk is sterk verouderd. Oorspronkelijk was het netwerk van de IJsselmij (voorheen Gemeentelijk Elektriciteitsbedrijf) opgezet om de evenementen direct vanuit de trafo op de Markt te voorzien van stroom. Na het verwijderen van deze trafo is er een nieuwe aansluiting van 3x80 Ampère gerealiseerd en is het ondergrondse netwerk tussen de aansluitkast en de verdeelkasten overgedragen aan de gemeente. Enaxis wil geen eigenaar zijn van een netwerk na de kast waarin de meter zit. Dit is net als de huidige situatie.

Dit netwerk, dat naar schatting ouder is dan 60 jaar, voldoet niet meer aan de eisen voor een krachtige aansluiting en moet vervangen worden. Omdat het netwerk sterk verouderd is en niet geschikt is voor de nieuwe eisen, vindt er geen kapitaalvernietiging plaats als het oude netwerk wordt vervangen.

1.3. Doordat de Markt heringericht wordt kan het opwaarderen van de stroomcapaciteit gelijktijdig meegenomen worden.

Met de herinrichting van de Markt wordt de gehele stadsvloer vernieuwd en opnieuw ingericht. Tijdens de uitvoering maken de nutsbedrijven van deze gelegenheid gebruik om oude leidingen te vervangen en te verleggen.

Op het Marktplaats is naast het netwerk van de nutsbedrijven een gemeentelijk elektriciteits- en waternetwerk aanwezig om, zij het op kleine schaal, evenementen en markten van stroom en water te voorzien. Dit netwerk beschikt over een stroomaansluiting van 3x80 Ampère (55 kW) en een huishoudelijke wateraansluiting. Via een ondergronds netwerk en putkasten hebben deze voorzieningen een aansluiting op het Marktplaats.

De elektrische aansluiting van 3x80 Ampère is echter onvoldoende voor grote evenementen met een hoge stroombehoefte, zoals de kermis met de Ganzenmarkt. Voor dergelijke evenementen is het nu noodzakelijk om stroom op te wekken met aggregaten. Met de herinrichting van de Markt hebben we de mogelijkheid om de huidige voorziening voor stroom op te waarderen naar 1000 kVA.

1.4. Voor de zwaarte van de aansluiting is het verbruik van de kermis als uitgangspunt genomen.

Zoals in bijgevoegde memo is verwoord is de kermis de grootste energie verbruiker met een geschat verbruik van 740 kVA (Kilovolts-Ampère). Gelet het advies van Sweco is een vermogen van 1000 kVA noodzakelijk om met de Ganzenmarkt ook andere stroomverbruikers te bedienen.

Hiervoor moet op de Markt een compact trafostation door Enexis geplaatst worden. Dit station gaat de stroom leveren aan het nieuw aan te leggen gemeentelijk net(zie 1.3). Onderdeel van dit nieuwe net is een verdeelstation (bovengronds) en aansluitstations (ondergronds). De zwaarte van het station en de aansluitpunten (incl. locatie) zijn in overleg gegaan met de Stichting Ganzenmarkt en een aantal kermisexploitanten.

1.5 De afweging om een lagere aansluitwaarde toe te passen heeft plaats gevonden.

Om de grootste evenementen van stroom te voorzien, is een aansluitwaarde van 1000 kVA vereist. Dit kan worden gerealiseerd met een directe aansluiting van 1000 kVA, of door een goedkopere aansluiting van 630 kVA in combinatie met accupakketten, die het vermogenstekort aanvullen. Bij de tweede optie moeten er twee containers met accupakketten gehuurd worden, wat €11.000 per week kost. Deze extra huurkosten zullen de jaarlijkse exploitatiekosten fors verhogen.

De ondergrondse installatie op de Markt moet echter sterk genoeg zijn om altijd 1000 kVA te kunnen transporteren en leveren. Dit blijft een vereiste, onafhankelijk of er gekozen wordt voor een 1000 kVA aansluiting of de goedkopere 630 kVA aansluiting met accupakketten.

Jaarlijks kosten nutsvoorziening kermis voor 2 weken per jaar

Aansluiting	Jaarlijkse kosten	Extra kosten	Totaal
1000 KvA	€ 53.000 ⁴		€ 53.000
630 KvA	€ 50.000 ⁴	€ 22.000	€ 72.000

⁴ Dit is excl. de investeringskosten die voor beide varianten gelijk is

2.1 Het verstrekken van een investeringskrediet is een bevoegdheid van de raad.

De benodigde investering zoals genoemd in dit voorstel bedraagt € 250.000. Omdat het budgetrecht bij de raad ligt vragen wij de raad voor dit bedrag een investeringskrediet beschikbaar te stellen.

3.1 De jaarlijkse kapitaallasten worden doorberekend aan de grootverbruikers.

De kapitaallasten die voortvloeien uit het investeringskrediet bedragen circa € 20.400 met ingang van 2027. Deze lasten worden jaarlijks doorberekend aan de grootverbruikers. Dit verloopt derhalve budgettair neutraal. Het verhalen van de kosten wordt meegenomen bij de vergunning verlening.

4.1 De raad heeft het budgetrecht.

In artikel 189 van de Gemeentewet is vastgelegd dat het budgetrecht bij de raad ligt. Op basis van dit budgetrecht is de raad het bevoegd gezag om (meerjaren)begrotingswijzigingen vast te stellen en budgetten beschikbaar te stellen.

Opmerkingen

Als onderdeel van de herinrichting van de Markt wordt de huidige aansluiting van 3x80 Ampère verplaatst. Het nieuwe compacte trafostation, dat een vermogen van 1000 kVA moet leveren, kan niet op korte termijn worden geplaatst. Dit komt doordat Enexis dit vermogen momenteel niet direct op de Markt kan leveren. Volgens schattingen zal het naar verwachting ongeveer twee jaar duren voordat deze capaciteit beschikbaar is en zal de capaciteit vanaf 2027 geleverd kunnen worden. Tot die tijd zullen evenementen gebruik moeten maken van de bestaande aansluitingen. Grote evenementen blijven naar verwachting de komende 2 jaar afhankelijk van aggregaten voor hun energievoorziening

Kosten, baten, dekking

De kosten voor het aanleggen van de nutsvoorzieningen voor een toekomstbestendig en CO₂-neutraal evenemententerrein op de Markt worden geschat op € 250.000. Dit bedrag is opgesplitst in drie onderdelen

- Een bedrag van € 60.000 voor het compact station,
- De kosten voor het verzwaren van het ondergrondse net, de installatie van een meetdienst en de aansluitkosten van Enexis worden geraamd op € 90.000
- Om te voorkomen dat er gedurende de evenementen veel aansluitkabels over de weg liggen worden er op vier locaties ondergrondse aansluitpunten gerealiseerd. De kosten voor het verzwaren van de aansluitpunten op het Marktterrein worden geraamd op € 100.000 (zie bijlage 3).

De jaarlijkse kapitaallasten voortvloeiend uit het investeringskrediet van € 250.000 bedragen, op basis van een afschrijvingstermijn van 15 jaar conform onze nota Activabeleid, circa € 20.400 per jaar met ingang van 2027. Zie hiervoor ook argument 3.1.

Daarnaast zijn er jaarlijkse exploitatiekosten van ongeveer €53.000, inclusief energiekosten, transportkosten, kosten voor het meetbedrijf, en beheer- en onderhoudskosten. Ook deze kosten worden doorbelast aan de grootverbruikers en verloopt derhalve budgettair neutraal. Door de totale kosten van € 73.400 door te berekenen aan de grootverbruikers van de voorziening, zal de installatie zich in 15 jaren terugverdienen. In de huidige situatie maken grootverbruikers nog gebruik van dieselaggregaten, waarbij zowel de huur als de kosten van de brandstof hoog zijn.

Aanpak/uitvoering

Het realiseren van het nieuwe ondergrondse net met de aansluitpunten wordt meegenomen met de herinrichting van de Markt. Ook het tijdelijk verplaatsen van de huidige aansluiting (3x80 Ampère) wordt hierin meegenomen

Communicatie

Dit voorstel is besproken met een aantal kermis exploitanten en de stichting Ganzenmarkt. De kermisexploitanten staan positief tegenover dit voorstel, daar zij ook landelijk gezien steeds meer verplicht worden om de kermissen CO₂-neutraal te laten plaats vinden.

Bijlagen

1. Memo en advies onderzoek netaansluiting evenementen
2. Tekening nutsvoorziening evenementen
3. Overzicht investering materiaal PUT kasten elektra
4. De 3e wijziging van de Programmabegroting 2025
5. Overzicht begrotingswijziging Elektra Markt

Samenvatting

Onderwerp:

Het college stelt voor om de nutsvoorzieningen voor evenementen op de Markt in Coevorden te upgraden, zodat evenementen op een CO₂-neutrale manier kunnen plaatsvinden. Hiervoor wordt een aanvullend krediet van € 250.000 gevraagd.

Achtergrond:

- In maart 2024 werd besloten tot een herinrichting van de Markt en Haven met een budget van € 5.670.815 excl. de verzwaren van de nutsaansluitingen voor de evenementen.
- Het huidige elektriciteitsnetwerk is verouderd en onvoldoende voor grote evenementen.
- Het voorstel sluit aan bij de duurzaamheidsdoelstelling van 20% CO₂-reductie in 2026.

Technische Aanpak:

- Huidige aansluiting (3x80 Ampère) wordt vervangen.
- Nieuwe installatie met 1000 kVA trafostation en een ondergronds netwerk.
- Alternatief: 630 kVA met accupakketten, maar hierdoor worden de jaarlijkse kosten hoger.

Kosten & Dekking:

- Totale kosten: € 250.000 (trafostation: € 60.000, ondergronds netwerk: € 90.000, aansluitpunten € 100.000)
- Afschrijftermijn 15 jaar. Jaarlijkse kapitaallasten met ingang van 2027 € 20.400
- Jaarlijkse exploitatiekosten: € 53.000+€ 20.400 = € 73.400, terugverdiend in 15 jaar door doorbelasting aan grootverbruikers.

Uitvoering:

- Integratie in de lopende herinrichting van de Markt.
- Tijdelijke afhankelijkheid van aggregaten totdat Enexis de benodigde capaciteit kan leveren (ca. 2 jaar).

Communicatie:

- Overleg met kermisexploitanten en Stichting Ganzenmarkt, die positief staan tegenover de verduurzaming.

Het college stelt voor de raad te laten instemmen met dit plan en het benodigde budget vrij te maken.

Burgemeester en wethouders van Coevorden,

de gemeentesecretaris

de burgemeester

K. Brinks

R. Bergsma